УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

МІЖНАРОДНИЙ ЮРИДИЧНИЙ ВІСНИК: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОСТІ

(ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА)

Науковий журнал

Випуск 4

Ірпінь ● УДФСУ ● 2019

ISSN 2521-1196
УДК 34:33 (477) (08)

Засновник та видавець: Університет державної фіскальної служби України
Заснований 2014 року.

Продовжуване видання (виходить у міру накопичення матеріалу)
Мови видання: українська, російська, англійська

Свідоцтво про Державну реєстрацію друкованого засобами масової інформації:
Серія КВ № 20778-10578Р від 24.06.2014
Свідоцтво про Державну реєстрацію друкованого засобами масової інформації:
Серія КВ № 22055-11955ПР від 22.04.2016

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет рішенням Вченої ради Університету державної фіскальної служби України (протокол № 4 від 25.04.2019)

Редакційна колегія: д.ю.н., професор *П. В. Цимбал* (голов. ред.); д.ю.н., доцент *Ю. І. Аністратенко* (заст. голов. ред.); к.ю.н. *Л. В. Омельчук* (відп. секр.); к.ю.н., професор *В. І. Антипов*; д.ю.н., професор *І. Г. Богатирьов*; д.ю.н., с.н.с. *О. І. Богатирьова*; д.ю.н., доцент *О. Г. Боднарчук*; д.ю.н., професор *Г. П. Власова*; д.ю.н., професор *В. І. Галаган*; д.ю.н., професор *Л. М. Касьяненко*; д.ю.н., професор *В. В. Лисенко*; д.ю.н., доцент *Т. О. Мацелик*; д.ю.н., доцент *С. С. Мірошниченко*; д.ю.н., доцент *Н. В. Никитченко*; д.ю.н., професор *А. М. Новицький*; к.ю.н., доцент *Ю. Ю. Рябченко*; д.ю.н., професор *Л. Д. Тимченко*; д.ю.н., професор *В. В. Топчій*; д.ю.н., доцент *В. В. Чайка*; д.ю.н., доцент *І. В. Чеховська*; д.ю.н., професор *Ю. М. Чорноус*; д.ю.н., професор *А. Є. Шевченко*; д.ю.н., професор *Амір Ібрагім огли Алієв* (Азербайджан); д.ю.н., професор *О. І. Балан* (Молдова); доктор права, професор *Омар Асланович Партенадзе* (Грузія); к.ю.н., доцент *С. М. Сівец* (Білорусь).

Міжнародний юридичний вісник: актуальні проблеми сучасності (теорія та практика) : науковий журнал / ред. кол. : П. В. Цимбал (голов. ред.) та ін. – Ірпінь : Університет державної фіскальної служби України, 2019. – Випуск 14. – 252 с. – (Серія : право).

У виданні вміщені наукові статті, присвячені актуальним проблемам юридичної науки та практики.

Науковий журнал започатковано з метою опублікування результатів наукових досліджень проблем правової науки, теоретико-прикладних проблем правового забезпечення фіскальної політики держави, удосконалення законодавства та правозастосування.

Для науковців, викладачів, аспірантів, студентів та всіх, хто цікавиться проблемами теорії права та правозастосування.

Науковий журнал індексується в Google Scholar,

Національною бібліотекою України імені В. І. Вернадського.

Розміщений на відкритій інформаційній платформі OJS Університету державної фіскальної служби України.

DOI (digital object identifier) – цифровий індикатор об'єкта привласнюється науковим статтям видання.

Редакція журналу веде систематичну роботу із включення наукового видання до міжнародних електронних бібліотек, каталогів та наукометричних баз даних з метою входження в світовий науковий інформаційний простір, підвищення рейтингу журналу та індексів цитування його авторів. Наразі редколегія провадить роботу щодо входження збірника у Scopus та Web of Science.

Адреса редакційної колегії:
України, 08201, Ірпінь, Київська обл., вул. Університетська, 31,
e-mail: in_yur_visnuk@ukr.net

Використання опублікованих у збірнику матеріалів дозволяється за умови обов'язкового посилання на джерело інформації.

Під час посилання на матеріали збірника наукових праць «Міжнародний юридичний вісник: актуальні проблеми сучасності (теорія та практика)» потрібно використовувати транслітеровану назву «Mizhnarodnyy yurydychnyy visnyk: aktual'ni problemy suchasnosti (teoriya ta praktyka)», або «International law herald: actual problems of the present (theory and practice)».

© Університет державної фіскальної
служби України, 2019

УНИВЕРСИТЕТ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ФИСКАЛЬНОЙ СЛУЖБЫ УКРАИНЫ

МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЮРИДИЧЕСКИЙ ВЕСТНИК: АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОВРЕМЕННОСТИ

(ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА)

Научный журнал

Выпуск 4

Ирпень ● УГФСУ ● 2019

ISSN 2521-1196
УДК 34:33 (477) (08)

Основатель и издатель: Университет государственной фискальной службы Украины
Основан в 2014 году.

Продолжаемое издание (выходит по мере накопления материала)
Язык издания: украинский, русский, английский

Свидетельство о Государственной регистрации печатного средства массовой информации
Серия КВ № 20778-10578Р от 24.06.2014
Свидетельство о Государственной регистрации печатного средства массовой информации
Серия КВ № 22055-11955ПР от 22.04.2016

Рекомендован к печати и распространению через Интернет Ученым советом Университета государственной фискальной службы Украины (протокол № 4 от 25.04.2019)

Редакционная коллегия: д.ю.н., профессор *П. В. Цымбал* (глав. ред.); д.ю.н., доцент *Ю. И. Анистратенко* (зам. глав. ред.); к.ю.н. *Л. В. Омельчук* (отв. секр.); к.ю.н., профессор *В. И. Антипов*; д.ю.н., профессор *И. Г. Богатырев*; д.ю.н., с.н.с. *О. И. Богатырева*; д.ю.н., доцент *О. Г. Боднарчук*; д.ю.н., профессор *Г. П. Власова*; д.ю.н., профессор *В. И. Галаган*; д.ю.н., профессор *Л. М. Касьяненко*; д.ю.н., профессор *В. В. Лысенко*; д.ю.н., доцент *Т. О. Мацелик*; д.ю.н., доцент *С. С. Мирошниченко*; д.ю.н., доцент *Н. В. Ныкытченко*; д.ю.н., профессор *А. Н. Новицкий*; к.ю.н., доцент *Ю. Ю. Рябченко*; д.ю.н., профессор *Л. Д. Тимченко*; д.ю.н., профессор *В. В. Топчий*; д.ю.н., доцент *В. В. Чайка*; д.ю.н., доцент *И. В. Чеховская*; д.ю.н., профессор *Ю. Н. Чорноус*; д.ю.н., профессор *А. Е. Шевченко*; д.ю.н., профессор *Амир Ибрагим оглы Алиев* (Азербайджан); д.ю.н., профессор *О. И. Балан* (Молдова); доктор права, профессор *Омар Асланович Партенадзе* (Грузия); к.ю.н., доцент *С. М. Сивец* (Беларусь).

Международный юридический вестник: актуальные проблемы современности (теория и практика) : научный журнал / редколл. П. В. Цымбал (глав. ред.) и др. – Ирпень : Университет государственной фискальной службы Украины, 2019. – Выпуск 14. – 252 с. – (Серия : право).

В издании помещены научные статьи, посвященные актуальным проблемам юридической науки и практики.

Научный журнал основан с целью опубликования результатов научных исследований проблем правовой науки, теоретико-прикладных проблем правового обеспечения фискальной политики государства, совершенствование законодательства и правоприменения.

Для научных сотрудников, преподавателей, аспирантов, студентов и всех, кто интересуется проблемами теории права и правоприменения.

Научный журнал индексируется в Google Scholar,

Национальной библиотекой Украины имени В. И. Вернадского.

Размещен на открытой информационной платформе OJS Университета государственной фискальной службы Украины.

DOI (digital object identifier) – цифровой индикатор объекта присваивается научным статьям издания.

Редакция журнала ведет систематическую работу по включению научного издания в международные электронные библиотеки, каталоги и наукометрические базы данных с целью вхождения в мировое научное информационное пространство, повышение рейтинга журнала и индексов цитирования его авторов. В настоящее время редколлегия ведет работу по вхождению сборника в Scopus и Web of Science.

Адрес редакционной коллегии:
Украина, 08201, Ирпень, Киевская обл., ул. Университетская, 31,
e-mail: in_yur_visnuk@ukr.net

Использование опубликованных в сборнике материалов допускается при условии обязательной ссылки на источник информации.

При ссылке на материалы сборника научных трудов «Международный юридический вестник: актуальные проблемы современности (теория и практика)» следует использовать транслитерированное название «Mizhnarodnyy yurydychnyy visnyk: aktual'ni problemy suchasnosti (teoriya ta praktyka)» или «International law herald: actual problems of the present (theory and practice)».

© Университет государственной фискальной службы Украины, 2019

UNIVERSITY OF THE STATE FISCAL SERVICE OF UKRAINE

INTERNATIONAL LAW HERALD: ACTUAL PROBLEMS OF THE PRESENT

(THEORY AND PRACTICE)

The Scientific Journal

Release 4

Irpin ● USFSU ● 2019

ISSN 2521-1196
УДК 34:33 (477) (08)

Founder and publisher: University of the State Fiscal Service of Ukraine (hereinafter – University)
The scientific journal "Irpin legal chroniclles" was founded in 2014.

Continued edition (released with the accumulation of material)
Languages of edition: Ukrainian, Russian, English.

The certificate of state registration of the printed mass media:
KV № 20778-10578PR, 24.06.2014
The certificate of state registration of the printed mass media:
KV № 22055-11955PR, 22.04.2016

Recommended for printing and Internet distribution by the decision of the Academic Council of the University of the State Fiscal Service of Ukraine
(protocol № 4, 25.04.2019)

Editorial Board: Dr., Professor *P. V. Tsymbal* (Editor-in-chief); Dr., Associate Professor, Yu. I. Anistratenko (deputy Ed.); PhD. *L. V. Omelchuk* (resp. secr.); PhD., Professor *V. I. Antypov*; Dr., Professor *I. H. Bohatyrov*; Dr., senior research associate *O. I. Bohatyrova*; Dr., Associate Professor *O. G. Bodnarchuk*; Dr., Professor *H. P. Vlasova*; Dr., Professor *V. I. Halahan*; Dr., Professor *L. M. Kas'yanenko*; Dr., Professor *V. V. Lysenko*; Dr., Associate Professor *T. O. Matselyk*; Dr., Associate Professor *S. S. Miroshnychenko*; Dr., Associate Professor *N. V. Nykytchenko*; Dr., Professor *A. M. Novytskyi*; PhD., Associate Professor *Yu. Yu. Riabchenko*; Dr., Professor *L. D. Tymchenko*; Dr., Professor *V. V. Topchii*; Dr., Associate Professor *V. V. Chaika*; Dr., Associate Professor *I. V. Chekhovska*; Dr., Professor *Yu. M. Chornous*;Dr., Professor *A. Ye. Shevchenko*; Dr., Professor *Amir Ibrahim ohly Aliiev* (Azerbaijan); Dr., Professor *O. I. Balan* (Moldova); Dr., Professor *Omar Aslanovych* Partenadze (Georgia); PhD., Associate Professor *S. M. Sivets* (Belarus).

International law herald: actual problems of the present (theory and practice) : The Scientific Journal / Editorial Board: P. V. Tsymbal (Editor-in-chief) and others. – Irpin : University of the State Fiscal Service of Ukraine, 2019. – Issue 14. – 252 p. – Series: Law.

The edition contains scientific articles devoted to the actual problems of legal science and practice.

The scientific journal was founded with the purpose of publishing the results of researches on problems of legal science, theoretical and applied problems of legal provision of the state fiscal policy, improvement of legislation and law enforcement.

The journal is intended for researchers, lecturers, postgraduates, students and anyone who is interested in law theory and law enforcement.

The Scientific Journal is indexed by Google Scholar,

V. I. Vernadsky National Library of Ukraine.

The scientific journal is located on the open information platform OJS of the University of the State Fiscal Service of Ukraine.

DOI digital object identifier is assigned to the scientific articles of the edition.

The editorial board carries out systematic work on integration of the scientific edition to the international electronic libraries, catalogs and scientometric databases with the purpose of entering the world scientific information space, increasing the rating of the journal and the citation indices of its authors. The editorial board is currently working on the inclusion of the scientific journal in Scopus and Web of Science.

Address of the editorial board:
31, Universytetska str., Irpin, Kyiv region, Ukraine, 08201
e-mail: in_yur_visnuk@ukr.net

The use of the materials published in the journal is allowed in case of obligatory referring to an information source.

Referring to the materials of the scientific journal "International law herald: actual problems of the present (theory and practice)" one must use the transliterated title "Mizhnarodnyy yurydychnyy visnyk: aktual'ni problemy suchasnosti (teoriya ta praktyka)" or "International law herald: actual problems of the present (theory and practice)".

© University of SFS of Ukraine, 2019

ЗМІСТ

Теорія та історія держави і права; конституційне право

Муляр Г. В., Настюк А. А., Ховпун О. С. Форма державного устрою Київської Русі в період язичництва: кочова імперія....13

Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право

Чеховська І. В., Білоусюк В. В. Правове регулювання евтаназії : міжнародний досвід....23

Лаговська Н. В. Правовий статус суб'єкта спадкового права....34

Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

Мацелик Т. О., Стріяшко Г. М. Функції національних служб у сфері надання адміністративних послуг....44

Біла В. Р. Правові форми публічного адміністрування: питання класифікації....52

Островський С. О. Актуальні проблеми законодавчого регулювання питань взаємодії Національної гвардії україни з правоохоронними органами та Збройними Силами України....62

Попова Л. М. Адміністративно-правові засади контролю в сфері соціального підприємництва....71

Сластьоненко О. О., Шумінська М. І. Проблеми правового забезпечення бюджетного фінансування освіти в Україні та шляхи їх вирішення....79

Чорна В. Г. Детермінанта обмежень в адміністративному праві....86

Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право

Антипов В. І. Щодо повноти імплементації міжнародних договорів в кримінальному кодексі України....95

Богатирьов А. І. Спеціально-кримінологічні заходи запобігання злочинності серед засуджених у місцях несвободи....108

Журавська З. В. Міжнародні стандарти реалізації права засуджених до позбавлення волі на гуманне ставлення та повагу їх людської гідності....117

Михайлик О. Г. Катування як специфічний вид насильства в установах виконання покарань України....126

Супрун Т. М. Поняття і види корупції та її характеристика: теоретико-правовий аспект....135

Лихошерст Л. М. До питання про кримінальну відповідальність за ухилення від сплати податків....146

УДК 351.72:347.73(477)

О. О. Сластьоненко,
к.ю.н., доцент,
старший науковий співробітник,
ORCID ID 0000-0001-8875-5616;
М. І. Шумінська,
здобувач вищої освіти,
Університет ДФС України,
ORCID ID 0000-0002-0201-0259

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЮДЖЕТНОГО ФІНАНСУВАННЯ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇХНЬОГО ВИРІШЕННЯ

У статті проаналізовано законодавство, що на сучасному етапі забезпечує фінансування освіти. Доведено, що нормативно-правова база фінансування навчальних закладів є розгалуженою, однак є ряд проблем, які варто усунути. Запропоновано шляхи вдосконалення правового забезпечення фінансування освіти в Україні.

Ключові слова: *правове забезпечення фінансування освіти, бюджетне фінансування освіти, нормативно-правова база фінансування навчальних закладів, фінансові ресурси, додаткові джерела фінансування освіти, бюджетні інвестиції, бюджетні кредити, кошторисне фінансування, державні трансферти.*

О. О. Сластененко, М. И. Шуминская. Проблемы правового обеспечения бюджетного финансирования образования в Украине и пути их решения

В статье проанализировано законодательство, которое на современном этапе обеспечивает финансирование образования. Доказано, что нормативно-правовая база финансирования учебных заведений является разветвленной, однако есть ряд проблем, которые следует устранить. Предложены пути усовершенствования правового обеспечения финансирования образования в Украине.

Ключевые слова: *правовое обеспечение финансирования образования, бюджетное финансирование образования, нормативно-правовая база финансирования учебных заведений, финансовые ресурсы, дополнительные источники финансирования образования, бюджетные инвестиции, бюджетные кредиты, сметное финансирование, государственные трансферты.*

Метою статті є розгляд проблем правового забезпечення бюджетного фінансування освіти в Україні та внесення пропозицій щодо шляхів їхнього вирішення.

Постановка проблеми. На сучасному етапі в умовах науково-технічної та інформаційної революції освіта функціонує як складний соціально-економічний організм, який відіграє значну роль у суспільному прогресі людства. Сьогодні Україна обрала курс на євроінтеграцію, пропагує і впроваджує європейські цінності і має

за мету стати рівноправним партнером у європейській спільноті. Враховуючи, що в Україні проводиться реформування в усіх сферах суспільного життя, це можливо здійснити в результаті проведення реформи у сфері освіти. Особливої уваги в цьому аспекті потребує забезпечення правового регулювання бюджетного фінансування освіти.

Однією з умов ефективного розвитку освіти в Україні потрібно вважати її належне фінансове забезпечення. Удосконалення правового забезпечення механізму фінансування освіти є одним з пріоритетних напрямів діяльності держави. Саме створення належного рівня освіти серед молоді сприятиме подальшому розвитку держави, визначенню її місця на міжнародній арені.

Аналіз останніх публікацій. Питання правового регулювання та фінансування освіти в Україні були і є предметом дослідження багатьох науковців. Це спричинено динамічністю освітніх відносин, частою розробкою нормативно-правових актів та внесенням змін до них, а також застосуванням міжнародного досвіду в освітній сфері України. До таких дослідників належать Д. Дзвінчук, І. Кохан, О. Лукашев, С. Крисюк, Л. Паращенко, Н. Пришва, Г. Рак, О. Семчик, О. Сластьоненко, О. Солдатенко, А. Ярош та ін. Кожна із зазначених робіт має велику науково-практичну цінність, але багато проблемних питань щодо правового забезпечення бюджетного фінансування освіти в Україні потребують додаткового аналізу та розроблення шляхів їхнього вирішення. Усе вищевикладене й зумовило вибір теми цього дослідження та свідчить про його актуальність.

Виклад основного матеріалу дослідження. Актуальність теми зумовлена тим, що нормативно-правове регулювання здійснення фінансування сфери освіти держави, а також їхня практична реалізація має органічно вписуватись у загальну стратегію розвитку держави, запобігання її відставанню від розвинених країн. Освіта – це не просто обсяг теоретичних та практичних вмінь, це масштабний базис подальшого розвитку як самого індивіда, так і суспільства та держави загалом. Адже від того, який рівень знань панує серед населення, залежить його подальше існування, умови життя, можливість розвитку. Саме тому створення потужної освітньої системи є чи не основним напрямом діяльності держави. Це інвестиції в майбутнє. Держава повинна забезпечити громадянам нормальну можливість і умови навчання та розвитку, забезпечити фінансування системи освітніх закладів. Лише за наявності освічених, кваліфікованих громадян держава зможе ефективно діяти та розвиватись, громадяни почуватимуть себе захищеними, а відтак зростатиме довіра до наявної влади. Саме тому питання фінансування освіти та його правове забезпечення є досить важливим на сьогодні.

Одним із напрямів дослідження правового забезпечення фінансування освіти в Україні є питання бюджетного фінансування. Варто зазначати, що сьогодні відсутнє єдине визначення поняття «бюджетне фінансування». Наприклад, Г. Рак вважає, що бюджетне фінансування являє собою процес виділення через мережу органів Державної казначейської служби України грошових коштів на видатки діяльності бюджетних установ для досягнення суспільно корисних цілей [1, с. 162]. І. Кохан підтримує думку про те, що «бюджетне фінансування – це «основний метод формування та удосконалення народногосподарських пропорцій у галузевій структурі економіки; здійснюється шляхом надання бюджетних коштів об'єднанням, підприємствам, організаціям та установам на проведення заходів, передбаченим планом» [2, с. 177].

Погоджуємось з цими твердженнями та, враховуючи той факт, що в юридичній літературі відсутнє окреме визначення поняття «бюджетне фінансування освіти», пропонуємо власний варіант. На нашу думку, це «систематичний, безповоротний, односторонній процес передачі коштів з державного та місцевого бюджету до закладу освіти, що здійснюється з метою створення належних умов його діяльності та забезпечення надання належного рівня освіти суб'єктам навчання».

Н. М. Ткачук виділяє такі види бюджетного фінансування:

1) бюджетні інвестиції, які можуть здійснюватись у вигляді фінансування капітальних вкладень, проектного фінансування конкретного інвестиційного проекту та придбання частки акцій чи прав участі в управлінні підприємством;

2) бюджетні кредити – це надання коштів з бюджету суб'єктам підприємництва на поворотній і платній основі; вони відрізняються від банківських кредитів дещо нижчим рівнем процентних ставок і більш пільговими умовами;

3) кошторисне фінансування, яке означає виділення бюджетних асигнувань на основі спеціального планово-фінансового документа – кошторису, визначає у безповоротному і безоплатному порядку обсяги коштів на фінансування певних об'єктів (програм, заходів) з визначенням їхнього цільового призначення і розподілом за окремими періодами фінансування;

4) державні трансферти – це невідплатні й безповоротні платежі з бюджету юридичним і фізичним особам, які не призначені для придбання товарів чи послуг, надання кредиту або на виплату непогашеного боргу [3].

Враховуючи вищезазначене, а також положення норм чинного законодавства про освіту (Закон України «Про освіту», Закон України «Про вищу освіту», Закон України «Про загальну середню освіту» та інші), можемо стверджувати, що нормативно-правова база фінансування навчальних закладів є розгалуженою.

Проте існує наявний ряд проблем, які варто усунути. Серед них такі:

1. Законодавчі акти містять лише загальні положення фінансування освіти. Наприклад, відсутній чіткий порядок та процедура отримання бюджетних кредитів. Це призводить до того, що середньостатистичні громадяни не мають можливості самостійно ознайомитись з цим процесом.

2. Нераціональне та форсоване наближення законодавства України у цій сфері до законодавства Європейського Союзу.

З того часу, коли Україна взяла курс на євроінтеграцію, уряд спрямовує всі сили на якомога швидше впровадження змін в українське законодавство, способи управління та господарювання. Зокрема, це стосуються і сфери освіти. Відбувається безпідставне та не перевірене практикою впровадження змін, які жодним чином не виправдовують себе.

Суспільство не готове до таких радикальних змін, що призводить до хаотичності та застою у сфері освіти. Крім того, державний бюджет не може виділити коштів на реалізацію нововведень.

3. Таким чином, попередня проблема є передумовою виникнення такої: відсутність реалізації норм законодавства на практиці.

4. Однією із нагальних проблем є подолання корупційної складової у сфері освіти. До основних причин її виникнення варто віднести:

– об'єктивні причини, до яких належать низький рівень заробітної плати освітян, обмежена кількість місць на бюджетну форму навчання насамперед за престижними спеціальностями або в рейтингових вищих навчальних закладах, недосконаліть законодавства, спрямованого на запобігання та протидію корупції;

– суб'єктивні причини, а саме: розчарування й апатія з боку викладачів до навчального процесу, який є ускладненим відповідно до вимог Болонської системи і не приносить достатніх матеріальних винагород; відсутність пошани до викладацької роботи з боку студентів; замовчування студентами випадків надавання і вимагання грошової чи іншої матеріальної винагороди;

– об'єктивно-суб'єктивні причини, зокрема: відпрацьовування особою витрат у зв'язку із влаштуванням на викладацьку роботу, недостатні правові та соціальні гарантії захисту освітян;

– нецільове використання коштів (у власних інтересах) державних посадовців під час розподілу коштів для навчальних закладів [4, с. 87].

5. Недостатньо чітке визначення цілей фінансування з державного бюджету у сфері освіти. Причиною відсутності такого розуміння є схильність підходити до проблем освіти, не керуючись при цьому насамперед міркуваннями забезпечення якості освіти. Сьогодні швидше схильні обговорювати соціальні аспекти, що пов'язані з отриманням освіти, часто при цьому акцентують увагу на певних кількісних показниках та параметрах, забуваючи про питання якості освіти. Саме тому фінансування сфери освіти здебільшого направлено у нас на збереження теперішніх кількісних параметрів сфери освіти, до яких можна віднести кількість місць державного замовлення тощо. Проте сьогодні було б важливо перейти від фінансування збереження таких параметрів до фінансування забезпечення якості освіти [5].

Саме тому необхідно не тільки шукати додаткові джерела фінансування освіти, а й розробити ефективну правову регламентацію процесу формування, розподілу та використання наявних фінансових ресурсів навчальних закладів. Зокрема, для впровадження антикорупційної практики в освітній галузі актуальним є застосування європейського досвіду. Ефективним має стати такий механізм дії: нормативно-правове забезпечення процесу освіти – підвищення професійного рівня керівництва та інституційного забезпечення управління – прискіплива увага з боку суспільства, забезпечення вільного доступу до інформації, що стосується розподілу і використання фінансових та інших матеріальних ресурсів, що отримують навчальні заклади, незалежно від їхньої форми власності. Запровадження широкого оприлюднення щорічних звітів з фінансової діяльності навчальних закладів на офіційних сайтах.

Отже, формування правової бази фінансування освіти в Україні пройшло довгий шлях розвитку. Становлення власної дієвої освітньої сфери, зокрема її належне фінансування в Україні, має не лише економічний сенс, а й глибоке внутрішньополітичне і геополітичне значення. Значимість удосконалення правового регулювання фінансування освіти полягає в тому, що освіта є рушійною силою розвитку держави та забезпечує інвестиції в майбутнє. Можемо констатувати, що правове регулювання фінансування освіти потребує вдосконалення з метою забезпечення нашої держави висококваліфікованими кадрами, що в подальшому сприятиме якісним змінам у діяльності держави.

Висновки і пропозиції. У результаті проведеного дослідження можемо зробити висновок, що, незважаючи на наявність значної кількості нормативно-правових актів, рівень фінансування освіти в Україні потребує доопрацювання, а також існує наявний ряд проблем, які потребують вирішення. Однак інколи здійснюється їхнє завуальовування та відкладання. На жаль, склалась така тенденція, що в українському законодавстві постійно відбуваються зміни, вносяться поправки, вживаються заходи щодо наближення нашого законодавства до європейського. Проте на практиці таких змін не відбувається, оскільки відсутня певна системність та послідовність у діях. Уряд України, виконуючи вимоги Європейського Союзу, іноді безсистемно впроваджує певні зміни, однак не завжди враховує потреби і готовність населення до таких змін. Відтак відсутній і результат на практиці. Тому варто максимально спрямувати сили на вирішення цих проблем, адже освіта – це один із основних чинників формування і розвитку держави.

На підставі вищевикладеного можна зробити висновок, що правове забезпечення фінансування освіти в Україні потребує доопрацювання. Пропонуємо такі шляхи вдосконалення правового забезпечення бюджетного фінансування освіти в Україні:

1. Здійснити розробку та впровадження більш детальної регламентації процедури фінансування навчальних закладів.

2. Забезпечити поступове та поетапне впровадження змін до норм чинного законодавства з попереднім тестуванням таких змін з метою забезпечення його фактичного та ефективного використання. Це надасть змогу перевірити готовність суспільства до таких змін та передбачити напрями їхнього впровадження і вдосконалення.

3. Здійснювати реалізацію положень законодавства у сфері фінансування освіти на практиці шляхом раціональнішого розподілу та ефективного використання бюджетного фінансування.

4. Створити належні умови з метою попередження та усунення корупційної складової, а саме звернути увагу на збільшення заробітної плати працівників освіти.

5. Розробка заходів щодо вдосконалення фінансування освіти та спрямування коштів на впровадження якісних змін в освіті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Рак Г. В. Кошторисне фінансування бюджетних установ у системі казначейського обслуговування бюджету / Г. В. Рак // Економічний аналіз. – 2014. – Том 17, № 1. – С. 160–166.

2. Кохан І. В. Бюджетне фінансування як інструмент реалізації стратегії соціально-економічного розвитку держави / І. В. Кохан // Актуальні проблеми. – 2013. – № 9 (147). – С. 176–181.

3. Ткачук Н. М. Фінансування бюджетних установ: теоретична сутність, форми і методи / Н. М. Ткачук, В. О. Кравчук // Наука й економіка : наук.-теорет. журнал. – 2010. – № 2 (18). – С. 99–105.

4. Лазаренко С. Ж. Запобігання та протидія корупції як напрям стратегічного розвитку національної освіти / С. Ж. Лазаренко // Інвестиції: практика та досвід. – 2015. – № 3. – С. 86–89.

5. Федорченко Ю. Фінансування освіти: між стратегічними інвестиціями і тактичною доцільністю (02.01.2017) [Електронний ресурс] / Ю. Федорченко // Освітня політика. Портал громадських експертів. – Режим доступу : http://education-ua.org/ua/articles/876-finansuvannya-vishchoji-osviti-mizh-strategichnimi-investitsiyami-i-taktichnoyu-dotsilnistyu

REFERENCES

1. Rak, G.V. (2014), «Cost financing of budgetary institutions in the system of treasury service budget», Ekonomichnuy analiz, Vol. 17, No 1, pp. 160–166 [in Ukr.].

2. Koxan, I. V. (2013), «Budget financing as an instrument for implementing the strategy of socio-economic development of the state», Aktualni ptoblemu, No 9(147), pp. 176–181 [in Ukr.].

3. Tkachuk, N. M. & Kravchuk, V. O. (2010), «Financing budget institutions: the theoretical essence, forms and methods», Nauka i ekonomika, No 2(18), pp. 99–105 [in Ukr.].

4. Lazarenko, S. J. (2015), «Prevention and counteraction of corruption as a direction of strategic development of national education», Investuzii : praktuka ta dosvid, No 3, pp. 86–89 [in Ukr.].

5. Fedorchenko, Y. (2017), «Financing Education: Between Strategic Investments and Tactical Expediency», Osvitnya polityka. – Retrieved from : http://education-ua.org/ua/articles/876-finansuvannya-vishchoji-osviti-mizh-strategichnimi-investitsiyami-i-taktichnoyu-dotsilnistyu [in Ukr.].

O. O. Slast'onenko, M. I. Shuminska. The problems of legal environment of budget financing of education in Ukraine and the ways of their solution

The article is devoted to the important topic of education financing in Ukraine that is relevant at the present stage of the development of our country. Taking into account the fact that one of the conditions for the effective development of education in Ukraine is its proper financial support, we believe that improving the legal environment of the financing mechanism of education is one of the priority directions of the state's activity. It is the creation of a proper level of education that will promote further development of the state and determine its place on the international arena.

The purpose of the article is to consider the problems of legal environment of budget financing of education in Ukraine and to make suggestions on how to solve them.

The article analyzes the legislation which today provides funding for education. As a result of this analysis, we can argue that the regulatory framework for financing educational institutions is rampant. However, there are a number of problems that need to be addressed. Also, it is necessary not only to look for additional sources of financing education, but also to develop effective legal regulation of the process of formation, distribution and use of available financial resources of educational institutions.

As a result of our research, we can conclude that, despite the large number of normative legal acts, the level of funding for education in Ukraine is unsatisfactory and there are a number of problems that need to be addressed. Therefore, it is worthwhile to focus on solving these problems as education is one of the main factors in the formation and development of the state

Today, the legal provision of financing for education in Ukraine needs to be improved. We propose the following ways to improve the legal provision of financing education in Ukraine: 1) to develop and implement more detailed regulation of the procedure for financing educational

institutions; 2) ensure the gradual and phased introduction of changes to the norms of the current legislation, with the preliminary testing of such changes in order to effectively use it; 3) implement the provisions of the legislation on the financing of education in practice through rational allocation and effective use of budget financing; 4) to create the proper conditions for the prevention and elimination of the corruption component, namely to pay attention to the increase of wages of education workers; 5) to ensure the development of measures to improve the financing of education and the allocation of funds for the introduction of qualitative changes in education.

In our opinion, this will ensure the settlement of the issue of eliminating the problems of legal environment of budget financing of education in Ukraine and will improve the financing of educational institutions.

Key words: *legal support of education financing, budgetary financing of education, normative and legal base of financing of educational establishments, financial resources, additional sources of education funding, budget investments, budgetary loans, budget financing, state transfers.*

Наукове видання

МІЖНАРОДНИЙ ЮРИДИЧНИЙ ВІСНИК: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОСТІ

(ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА)

Науковий журнал
2019. № 4

НАД ВИПУСКОМ ПРАЦЮВАЛИ:

Відповідальний секретар	**Омельчук Л. В.**
Редактор-коректор	**Грабарчук М. М.**
Технічне редагування та комп'ютерне верстання	**Лисенко О. В.**

Підп. до друку _____. Формат 75х108/16.
Ум.-друк. арк. 9,8. Обл.-вид. арк. 10,3.
Тираж 300 пр. Зам. № _____.

Видавець і виготовлювач
Університет державної фіскальної служби України
вул. Університетська, 31, м. Ірпінь, Київська обл., 08201
Тел. _____
e-mail: in_yur_visnuk@ukr.net

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої діяльності до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції Серія ДК № 5104 від 20.05.2016